

Família Permanyer Mon, Viladrau i Montesa

MACO PERMANYER BEL

Permanyer Mon family, Viladrau and Montesa

La família Permanyer Mon és originària de Viladrau per part d'àvia, Rosa Mon Pradell. L'article comença a partir de la seva pròpia àvia, Maria Pujol Palou, fins a la generació d'avui. Rosa Mon Pradell es va casar amb el jove industrial barceloní Pere Permanyer Puigjaner qui va fundar l'empresa de motocicletes Montesa. El relat resum l'apassionada història de la creació d'aquesta marca, els seus inicis, d'on ve el nom i la trajectòria resumida per dècades. Finalment apareix el relat més personal de l'estiueig dels darrers 40 anys a Viladrau.

Paules clau: Montesa, Viladrau, estiueig.

The Permanyer Mon family is originally from Viladrau by their grandmother, Rosa Mon Pradell. The article begins with his own grandmother, Maria Pujol Palou, to today's generation. Rosa Mon Pradell married the young Barcelona industrialist Pere Permanyer Puigjaner, who founded the motorcycle company Montesa. The account narrates the passionate story of the creation of this brand, its beginnings, where the name comes from and the trajectory summarized by decades. Finally, there is a most personal description of their summer holiday of the last 40 years in Viladrau.

Keywords: Montesa, Viladrau, summer holiday.

La família Permanyer Mon és originària de Viladrau per part de la meva àvia, Rosa Mon Pradell, perquè la seva àvia Maria Pujol Palou era filla de Viladrau. Ens remuntem anys enrere, a l'època dels pares de la Maria, fills de Viladrau: en Pau Pujol (1807 - ?) i la Maria Palou (1818 - ?). Tenien una fusteria a Viladrau i van tenir 5 fills. La filla gran era la Maria i el petit era en Joanic Pujol Palou. En aquest taller hi va estar treballant en Francesc Pradell Prat, fill de Calldetenes, que es va acabar casant amb la Maria.

El matrimoni, la Maria Pujol i en Francesc Pradell, van anar a viure a Barcelona on en Francesc va fundar amb un soci, en Damià Ribas, l'empresa de fusteria Ribas i Pradell, que després seria molt important en el sector de la construcció. Van tenir 7 fills, cinc nois i dues noies. Una de les filles, Josefa Pradell i Pujol (1870 - 1963) es va casar amb en Joan Mon Bascós (1869 - 1919) nascut a Santa Coloma de Farners. Van viure a Barcelona i no van deixar d'estiuejar a Viladrau, ja que la Josefa encara hi tenia família.

Un altre dels fills, en Damià Pradell i Pujol (1867 - 1947) va ser escultor i un reconegut medallista modernista. Va estudiar Belles Arts a Barcelona, i després va marxar a París a treballar en les seves escultures de terracota i bronze. Es va convertir en un dels millors medallistes d'Europa i va obtenir diversos premis. Com a testimoni, a la plaça Carulla de Viladrau trobem un relleu modernista de bronze realitzat per ell.

Can Galan. Família Pradell (1910).

En Joan Mon Bascós va ser un reconegut advocat i catedràtic de Dret Canònic de la Universitat de Barcelona. Va tenir importants càrrecs legislatius i polítics, i prengué part en la redacció de les Bases de Manresa. Va assolir un gran prestigi com a advocat penalista en casos rellevants de l'època.

La Josefa Pradell i en Joan Mon van tenir 3 filles: la Montserrat (que va morir als 12 anys a causa de la grip del 1918 i està enterrada al cementiri de Viladrau), la Maria (casada amb el senyor Montañó) i la petita, la meva àvia, Rosa Mon Pradell que va néixer el 1912 i va

morir el 2009. La família Mon Pradell vivia a Barcelona al carrer Ausiàs Marc i continuava passant els estius a Viladrau a Can Masvidalic, entre d'altres llocs.

L'any 1910 van comprar dues cases al carrer Rectoria de Viladrau, can Parareda i can Quildo, que anys més tard, el 1953, els seus avis les van reformar per unir en un sol habitatge.

Joan Mon Bascós, va ser juntament amb altres estiuejants un dels promotors dels estiueigs a Viladrau. Va morir l'any 1919 i la seva vídua, Josefa i les dues filles,

Maria i Rosa, van seguir passant els estius a la casa del carrer Rectoria. La meua àvia Rosa es va casar el 1937 amb el jove industrial barceloní Pere Permanyer Puigjaner (Barcelona 1911 – 1987) i van seguir vivint a Barcelona. Quan va començar la Guerra Civil el 1936, per no patir els bombardejos a la ciutat, es van establir a Viladrau fins al final de la guerra. Allà hi va néixer el seu primer fill, en Pere, i a l'acabament de la guerra van tornar a Barcelona on hi van néixer els altres quatre fills: la Carme, el Xavier, la Mercè i el Jordi. Des de llavors la família Permanyer ha estat molt vinculada a Viladrau i avui dia hi segueixen passant els estius els fills, néts i besnéts.

El 1939, Pere Permanyer, en la precària postguerra, es decidí a fabricar i comercialitzar gasògens, negoci amb el qual va aconseguir brillants resultats fins que cap al 1944, amb el final de la Segona Guerra Mundial, va veure que el subministrament de carburants aviat retornaria a la normalitat i, per tant, hauria de reorientar la seva indústria cap a una altra activitat.

La seva primera idea fou l'estudi d'un motor de dos temps per a acoblar-los a les bicicletes, ja que en aquells temps hi havia una gran demanda d'aquest tipus de vehicles lleugers. Finalment al 1945, la idea va evolucionar i va néixer Montesa, una de les primeres fàbriques de motos sorgides a l'estat després de la guerra que, amb els anys, aconseguiria una importància fonamental en el motociclisme català, espanyol i mundial. Un nom mític que s'ha convertit en un símbol de culte per moltes persones doncs la marca fou un referent en molts àmbits: el trial amb les Cotes, el motocròs

Can Quildo, carrer de la Rectoria. Els dos nens de la dreta són Jordi i Xavier Permanyer Mon (1955).

amb la Cappra, el tot-terreny amb l'Enduro, i els ral·lis amb la Brio i la Impala.

El nom de Montesa està inspirat en un llibre de cavalleries on aparegué el nom de l'Orde de Montesa. Així doncs les noves motos del moment serien una combinació del passat i el futur, el cavall dels genets del segle xx. Anys més tard, es creà un lema que ha quedat per sempre més associat a la marca: *Viva Montesa*. L'autor, Kim Kimball, importador de Montesa als EEUU, es va inspirar en l'històric «*Viva Zapata*» per a crear un eslògan comercial. Al moment del seu llançament, fou una campanya publicitària molt impactant i innovadora.

Fent un petit recorregut per la història, la Montesa de més èxit comercial als anys 50 fou la *Brio 81*, de la qual ja se'n van produir més de 18.000 exemplars que incorporaven molts avenços tecnològics pel que era aquella època.

Als anys 60 es va treballar en el disseny d'una nova línia de motors de 175cc i el 1962 van equipar el nou model de carretera, la Impala. Aquest motor seria la base de les futures motos de trial i motocròs de l'empresa. Per tal de comprovar la qualitat de la Impala es va muntar una expedició anomenada Operació Impala, en que tres prototips de la futura Impala varen recórrer durant més de tres mesos una fantàstica aventura de 20.000 quilòmetres travessant el continent africà, des de Ciutat del Cap fins a Tunis, la major part per fora d'asfalt. El 1967 van aparèixer el primers models de trial de Montesa, les mítiques Cotes. La Cota 25, 49, 74, 123, 200, 242, 247, 348... i a la dècada següent, Montesa, tingué un creixement molt important, on destaca el mercat dels EEUU.

Al final dels anys 70, però, va arribar una gran crisi que va afectar a tota la indústria de la moto a Europa i de retruc també a les marques espanyoles, la majoria de les quals van desaparèixer. Montesa va aconseguir sobreviure uns anys més gràcies a que tenia una estructura industrial més sòlida i havia diversificat els mercats on venia. Això li va permetre un acord amb Honda el 1987.

Enguany, Honda encara fabrica motos de trial amb la marca Montesa i l'imbatible Toni Bou, amb la Montesa Cota 4RT, segueix sorprenent-nos any rere any amb la seva capacitat de superació i resistència. És l'actual campió del món i ho ha sigut 28 vegades! Montesa al llarg de la seva història, ha guanyat més de 70 campionats del món.

I tornant a Viladrau, el poble, no només ha estat un segon lloc on tota la família ha viscut les temporades d'estiu, sinó una zona on també va ser sovint el banc de proves de les Montesa, especialment de les de fora de carretera.

Pere Permanyer, doncs, el meu avi, ens va deixar tres llegats importants: la família, les motos i Viladrau. La nostra infància a Viladrau està molt lligada a les motos, ja que ens passàvem els estius fent un munt d'excursions per la muntanya amb tiets, cosins i amics, i un clàssic de cada estiu va ser sempre, arribar al Matagalls amb les Cotes.

Avui en dia, pels amants de la natura (on m'incloc), costa d'entendre que això pogués ser així, però eren altres temps i ho era. A la muntanya trobaves poca gent i amb les motos arribàvem a tot arreu.

Els sentiments que es desperten de tot això són intensos: el soroll de la moto, l'olor a benzina, la grassa, les caigudes i el millor, les ganes de llibertat... són sensacions

que portem a l'ADN tots els que ho vàrem viure i gaudir, que en som molts. Una excursió d'aquestes consistia en tot un ritual: llevar-se d'hora, posar-se les botes, guants (sense casc!) comprovar que les motos tenien benzina suficient i si no, omplir-les amb els bidons plens que guardàvem al garatge, engegar-les (sempre es posaven en marxa!) i anar al punt on havíem quedat, que generalment era a casa dels avis o a la plaça Carulla. Passàvem per fonts on o ens refrescàvem o omplíem la cantimplora, trepitjant tota mena de camins pedregosos i plens de pols. Qualsevol pedra, tronc o el que fos, podia ser un repte i se'n podia improvisar una petita zona de trial. Arribats a lloc menjàvem alguna cosa, xerràvem, sempre al voltant de les motos (tot i que hi havia qui no baixava mai de la moto) i després tornàvem.

Va ser la nostra forma de fer amics i família, d'estimar Viladrau i la muntanya. I tanmateix, gràcies a tot això, encara ho gaudim. La família, Montesa i el poble de Viladrau, que el sentim molt nostre.

Matagalls, a l'esquerra Pere Permanyer Puigjaner amb fills, gendres i néts (1974).

